

15 ANOS DO PROGRAMA ACCEDER EN GALICIA

No ano 2000, a **Fundación Secretariado Gitano** soubo aproveitar unha oportunidade histórica para darlle un forte impulso ao receso de inclusión social da poboación xitana.

Foi entón cando o goberno español e a Comisión Europea nos ofreceron a oportunidade, a un pequeno grupo de ONG, para demostrar a nosa capacidade de xestión e de consecución de resultados. Contabamos coa proximidade e o coñecemento das necesidades específicas destes grupos de poboación: entre outros, a comunidade xitana, persoas inmigrantes, en reclusión, con discapacidade,...

Nace así o **Programa Operativo Plurirregional de Lucha contra la Discriminación 2000/2006 del Fondo Social Europeo**, que poñerán en marcha tanto administración públicas como, por primeira vez en Europa, 5 entidades sociais: Cáritas, Cruz Roja Española, Fundación ONCE, Fundación Luis Vives e Fundación Secretariado Gitano.

A poboación xitana en España sufría de maneira estrutural unha situación de ampla desvantaxe nas súas posibilidades de acceso ao mercado laboral, adicándose na súa maioría a actividades desregularizadoras, como a venda ambulante, e a unha serie de oficios tradicionais que se atopaban en forte recesión ou camiño da desaparición total.

Diminuír a elevadísima taxa de paro, promover a asalarización da poboación xitana e a incorporación da muller xitana á actividade económica regularizada, expuxéronse como os grandes retos aos que facer fronte por parte do programa Acceder.

O **programa Acceder** xurdiu do convencemento da necesidade de avanzar, con resultados tanxibles, na incorporación ao emprego por conta allea da poboación xitana, poñendo ademais unha especial atención nas necesidades específicas das mulleres e dos mozos.

Expúxose dende o inicio como un programa transformador, que realmente conseguise impactos nas condicións de vida das persoas que participan nel e que contase, en todo o proceso, con empresas de primeiro nivel como aliados clave.

Resultados

Mais de **750 persoas** accederon a un emprego dende o seu inicio (cun total de **3.662 contratos** de traballo asinados) e sempre cun claro equilibrio entre homes e mulleres xa que estas veñen supoñendo o 53% dos participantes.

Nestes anos impartíronse mais de **295 cursos** de formación, traballouse con **1.178 empresas**, e participaron no programa un total de **2.669 persoas** (1.083 son menores de 30 anos).

Nestes **15 anos de vida**, o **programa Acceder** converteuse nun programa con capacidade transformadora, que conseguiu resultados tanxibles aproveitando os impactos producidos simultaneamente en medio centenar de localidades e que beneficiaron, por tanto, a persoas xitanas de toda España.

Ademais dos relevantes **impactos** cuantitativos de *Acceder* ou *Promociona* hai outros cualitativos moi relevantes como:

- O cambio de mentalidade de moitas familias xitanas, a nivel persoal e de grupo, respecto á centralidade do emprego e da educación nas súas vidas.
- O cambio das administracións públicas, empresas e axentes sociais cara á comunidade xitana, respecto das súas expectativas, prexuizos e realidade social.

En canto ás **aprendizaxes** do programa podemos sinalar, entre outros:

- Traballouse cunha metodoloxía compartida en todas as sedes e con potencial de transferencia a outros ámbitos ou políticas xerais.
- Prestáronse servizos específicos, adaptados á poboación xitana, pero non segregados. E ao mesmo tempo, adaptados ás especificades de xénero das mulleres xitanas.
- Trabállase cuns recursos humanos interculturais, motivados, comprometidos e profesionais, no marco dunha entidade profesional, ética, eficaz e innovadora.
- A planificación a longo prazo (períodos de 7 anos ou máis) deu maior liberdade de movementos que as habituais programacións mais curtas doutras subvencións.
- Adoptouse un enfoque integral e integrado, apoiado en potentes ferramentas informáticas e con intervencións de carácter local, autonómico, estatal e europeo.
- Orientación a obxectivos e a resultados (medibles, comparables con poboación maioritaria ...)

Retos de futuro

Aínda que os avances logrados nestes 15 anos foron moi considerables, aínda se manteñen importantes retos como:

- Manter a inserción laboral e mellorar a calidade no emprego da poboación xitana facendo fronte ás súas altísimas taxas de desemprego.
- Previr o abandono escolar e reforzar a formación inicial dos mozos e mozas xitanos para conseguir que un maior número titulen en secundaria.
- Loitar contra a pobreza e a exclusión social facendo fronte á desigualdade crecente, a discriminación e o antixitanismo. En definitiva, conseguir a plena normalización dos xitanos e xitanas como cidadáns de primeira.
- Contribuír a dar cumprimento aos obxectivos da Estratexia Nacional de Inclusión da Poboación Xitana 2012-2020.
- Ampliar as accións a nivel internacional reforzando o traballo en rede e a incidencia política a través da iniciativa EURoma.
- Consegui ser máis eficaces, logrando maiores impactos que á súa vez produzan un efecto multiplicador.

Entre as oportunidades destaca, ademais, a que se presenta a través dos novos Fondos Estruturais e de Investimento Europeos 2014/2020 coa inminente posta en marcha do Programa Operativo de Inclusión Social e de Economía Social (POISES) que vén tomar a testemuña do Programa de Loita contra a Discriminación.